

**ใบความรู้ เรื่องคำไทยที่มาจากภาษาสันสกฤต หน่วยที่ ๒ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๙  
เรื่องหลักสังเกตคำสันสกฤตในภาษาไทย รายวิชาภาษาไทย รหัส ท๒๓๑๐๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**

**ข้อสังเกตคำไทยที่มาจากภาษาสันสกฤต**

๑. พยัญชนะภาษาสันสกฤตมี ๓๕ ตัว เป็นพยัญชนะวรรค ๒๕ ตัว พยัญชนะเศววรรค ๑๐ ตัว โดยเพิ่ม ศ และ ษ เช่น ศาลา พิเศษ (ยกเว้น เช่น ศอก คีก เดิก คอ เสร์้า ผิดาษ ดาษดา กระดาษ
๒. สระภาษาสันสกฤตมีสระ ๑๔ ตัว อะ อา อิ อี อุ ู เอ โอ ไอ เอา ฤ ฤา
๓. ไม่เคร่งครัดเรื่องตัวสะกด ตัวตาม
๔. ภาษาสันสกฤตนิยมใช้ “ท” เช่น จุฑา กริฑา ครุฑ ไพฑูรย์
๕. ภาษาสันสกฤตนิยมใช้ “กษ” เช่น เกษตร เกษม กษัย กษัตริย์
๖. ภาษาสันสกฤตนิยมใช้ “รร” เช่น ภรรยา จรรยา หารษา สวรรค์ มรรค กรรม พรราช อรรณพ
๗. ภาษาสันสกฤตนิยมอ่านควบกล้ำและอักษรนำ เช่น บุตร เพชร ปกติ เคาระห์ พราหมณ์ กริยา ประณ จักร สวามี สมัคร เป็นต้น
๘. ภาษาสันสกฤตจะใช้ “ส” นำพยัญชนะวรรค “ต” (วรรคตะ ต ถ ท ธ น) เช่น สตรี สติ สถาปนา สถาน สกิต วาสนา พัสตุ เป็นต้น
๙. ภาษาสันสกฤตจะแผลงสระไอเป็นสระแอะ เช่น ไวยาทย แผลงเป็น แพทย์ ไสนย แผลงเป็น แสนยา

**ข้อเปรียบเทียบคำที่มาจากภาษาบาลี สันสกฤต**

| ข้อ | ภาษาบาลี                      | ภาษาสันสกฤต                                     |
|-----|-------------------------------|-------------------------------------------------|
| ๑   | สระมี ๘ ตัว                   | มีสระ ๑๔ ตัว (ไอ เอา ฤ ฤา ฤา)                   |
| ๒   | มีพยัญชนะ ๓๓ ตัว              | มีพยัญชนะ ๓๕ ตัว (เพิ่ม ศ ษ )                   |
| ๓   | เคร่งครัดตัวสะกดตัวตาม        | ไม่เคร่งครัดเรื่องตัวสะกดตัวตาม                 |
| ๔   | นิยมใช้ พ                     | นิยมใช้ ท                                       |
| ๕   | นิยมใช้ ข                     | นิยมใช้ กษ                                      |
| ๖   | มี “ริ” กลางพยางค์            | ใช้ “รร”                                        |
| ๗   | ไม่นิยมคำควบกล้ำ เช่น ปชา ปฐม | นิยมใช้คำควบกล้ำและอักษรนำ                      |
| ๘   | นิยมอ่านเรียงพยางค์           | คำแผลงสระไอ เป็น สระ แอะ เช่น ไวยาทย เป็น แพทย์ |